

ming van kerken waarvan de abdij van Egmond het recht bezat om de pastoor te benoemen. Degene die de opsomming c. 1420 in het Cartularium van Egmond heeft overgeschreven moet er iets aan hebben toegevoegd. Oldscie kan c. 1215 nooit zo genoemd geweest zijn omdat er nog geen 'Nieuw-Scie' bestond. In 1264 wordt voor het eerst gesproken van Novo Sciedammo en Veteri (= oud) Sciedammo ²⁸).

Men kan zich afvragen of het woord *similiter* (= evenzo) bij Hargan en Sche in de eerste vermelding wellicht op de gehele tekst bij Flardinghe betrekking heeft, waardoor er dan sprake is van een kerk op de oever van de rivier Flardinghe, een kerk op de oever van de rivier Hargan en een kerk op de oever van de rivier Sche. Identificatie is dan al heel eenvoudig, want de Vlaarding, de Harg en de Schie hebben tot in onze tijd bestaan, de Schie bestaat nog, en aan deze 3 rivieren liggen 3 plaatsen: Vlaardingen, Ketel en Overschie, waarin tot aan de reformatie (c. 1573) de abdij van Egmond het recht had de pastoor te benoemen. Voor Ketel geldt een kleine afwijking omdat de abdij het recht van collatie in 1527 ruilde met Vincent Cornelisz, meester van de rekeningen in Holland, voor een kanunniksprebende in Leiden ²⁹).

In alle drie gevallen droeg de nederzetting de naam van het water waaraan ze lagen. De taalkundige M. Schönfeld in *Nederlandse Waternamen*, 1955, noemt het een veel voorkomend verschijnsel dat waternamen op een plaats overgaan, terwijl ook het omgekeerde voorkomt (p. 17-19). Hij vindt voor Flard geen verklaring, maar zegt dat -ing een in het west-germaans veel voorkomend achtervoegsel is waarmee waternamen worden gevormd (p. 108 en 110). Schie ziet op de oorspronkelijke beweging van het water evenals Vlie: *schie-ten*, *vlie-ten* (p. 83).

Voor Hargan heeft Schönfeld een heel bijzondere verklaring ³⁰). Het zou afstammen van het oud-germaans 'harguz' dat bij de heidense Germanen heilige plaats aanduidde. Er zijn er in ons land meer geweest: Hargan bij Schoorl, Harich in Zuid-West Friesland en Schönfeld is van mening, dat ook Herwen in de Betuwe hieraan zijn naam ontleent. Dat er christelijke kappen gebouwd werden op plaatsen waar heidense heiligdommen waren geweest, is een bekend verschijnsel.

Uitgaande van de schenking van graaf Arnulf moet het gebied dat de tienden voor de kerken van Vlaardingen, Hargan